

O WOLONTARIACIE SŁÓW KILKA

Joanna Kunstman

(na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie)

Wolontariat (łac. voluntarius - dobrowolny, chętny) jest bezpłatną, dobrowolną działalnością na rzecz innych. Podejmowane przez wolontariusza działania wykraczają poza relacje rodzinne, koleżeńskie czy przyjacielskie. W przeszłości wolontariat oznaczał bezpłatną praktykę podczas nauki zawodu, głównie w zawodach medycznych.

Wolontariat może świadczyć każda osoba, która z własnej woli i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia, odpowiadające świadczeniu pracy według zasad określonych w Ustawie o działalności pożytku publicznego i o

wolontariacie. Wolontariatem mogą zajmować się osoby bezrobotne (bez utraty statusu bezrobotnego ani prawa do zasiłku), cudzoziemcy (bez potrzeby uzyskiwania pozwolenia na pracę) a także niepełnoletni (za zgodą rodziców lub prawnych opiekunów).

Wolontariat może mieć formę działalności indywidualnej lub grupowej; może dotyczyć jednorazowych akcji lub stałego wspierania organizacji. Poza wspieraniem lokalnych organizacji istnieje możliwość wolontariatu poza granicami kraju, również z wykorzystaniem środków unijnych (np. program Wolontariat Europejski).

JAK ZNALEŹĆ WOLONTARIUSZA?

Większość wolontariuszy rekrutuje się spośród uczniów i studentów. Poza poszukiwaniami wśród znajomych dobrym sposobem są ogłoszenia w mediach, plakaty w szkołach, ukierunkowana prezentacja własnej organizacji etc. Możliwe jest również korzystanie ze wsparcia organizacji zajmujących się pośrednictwem wolontariatu.

PO CO NAM WOLONTARIUSZ?

Jeżeli chcesz aby zarówno organizacja, jak i sam wolontariusz byli zadowoleni ze współpracy zastanów się, jakie potrzeby Twojej organizacji może zaspokoić konkretna osoba. Pozwoli to uniknąć sytuacji, w której wolontariusz otrzyma zadania mało ciekawe, przypadkowe, nietrafione.

JAK ZATRUDNIĆ?

Wolontariusz świadczy działalność na podstawie porozumienia precyzującego wszystkie warunki współpracy z organizacją. Powinno więc ono określać zakres, sposób i czas wykonywania pracy oraz zawierać informację o możliwości jego rozwiązania. W przypadku pracy wolontarystycznej świadczonej do 30 dni porozumienie może mieć formę ustną, (pisemną na żądanie wolontariusza). Powyżej 30 dni porozumienie powinno mieć formę pisemną.

JAK UBEZPIECZYĆ WOLONTARIUSZA?

- ubezpieczenie zdrowotne: organizacja może, ale nie musi zgłaszać wolontariusza do ubezpieczenia zdrowotnego (o ile nie jest on objęty ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu). Jeżeli wola organizacji jest opłacanie składki zdrowotnej trzeba pamiętać, że to organizacja opłaca składki i rejestruje wolontariusza w Narodowym Funduszu Zdrowia (za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych),

- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW): organizacja ma obowiązek wykupić ubezpieczenie NNW, gdy wolontariusz będzie wspierał organizację krócej niż 30 dni. Jeżeli działania wolontariusza będą trwały dłużej niż 30 dni, wtedy nie trzeba samodzielnie ubezpieczać wolontariusza (podlega wtedy ubezpieczeniu NNW z mocy ustawy z dnia 30.10.2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz. U. Nr 199, poz. 1674 ze zm.),

- ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej (OC): ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nie reguluje kwestii ubezpieczenia OC. Wolontariusz podpisując z organizacją porozumienie pozostaje stroną umowy cywilnoprawnej zatem może odpowiadać on za niewykonanie lub nienależyte wykonanie swoich obowiązków. Dlatego warto rozważyć ubezpieczenie OC wolontariusza. Ubezpieczyć może się również sam wolontariusz. Decyzja o takim ubezpieczeniu jest dobrowolna, ubezpieczającym może być zarówno organizacja, jak i sam wolontariusz może opłacić składkę ubezpieczenia OC.

O CZYM POWINIEN DOWIEDZIEĆ SIĘ WOLONTARIUSZ?

Organizacja ma obowiązek poinformować wolontariusza o jego prawach i obowiązkach a także o ewentualnym ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa przy pracy i zasadach ochrony przed zagrożeniami. Najlepiej, by takie informacje poprzedziły podpisanie porozumienia.

O CZYM JESZCZE WARTO WIEDZIEĆ?

Wolontariusz ma prawo zażądać od organizacji pisemnego potwierdzenia treści zawartego porozumienia oraz wydania zaświadczenia o wykonywaniu przez wolontariusza świadczeń wraz z podaniem ich zakresu.

Na prośbę wolontariusza organizacja może (lecz nie jest to obowiązkiem) wydać pisemną opinię o wykonanych przez niego świadczeniach.

Organizacja ma obowiązek pokrywać koszty szkoleń, podróży służbowych i diet wolontariusza.

A TAK PO LUDZKU.....

Warto pamiętać, że czasem w życiu decydujące bywają z pozoru drobne sprawy...

Jeśli organizacji zależy, by współpraca z wolontariuszem ułożyła się dobrze i efektywnie a on sam wiedział, że działa na rzecz profesjonalistów, dobrze zadbać o kilka spraw:

-warto zapytać wolontariusza o oczekiwania i jasno sprecyzować własne wymagania,

-nowe miejsce jest zawsze obce. Wiele można zyskać poświęcając chwilę na wprowadzenie wolontariusza w swoją organizację, przedstawienie go pracownikom etc... łatwiej wtedy utożsamiać się z działalnością i aktywnie, twórczo działać.

-dobrym wolontariuszom warto dziękować za zaangażowanie. Takie wzmocnienie jest wyraźnym komunikatem dla wolontariusza, że jego działanie jest przydatne a on sam nie jest 'pracownikiem drugiej kategorii' ale osobą, której dobrowolna, bezpłatna działalność jest doceniona.

